

PROPOSTA MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I PER VIBRACIONS, a la vista de la jurisprudència del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears en relació a la suspensió d'obres en zones turístiques o d'estiueig.

La previsió de suspendre o limitar l'execució d'obres en temporada estival en zones turístiques ha estat l'objecte d'impugnació per part de L'Associació de Constructores de Balears de diverses ordenances de renous aprovades a municipis de les Illes Balears, algunes d'elles amb redaccions molt semblants a la vigent l'ordenança de renous d'Artà. Aquestes impugnacions han estat objecte de tres sentències de la Sala contenciosa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears:

- Sentència del TSJIB de data 17/4/12, per la que es va anular l'Ordenança Municipal de l'Ajuntament Andratx. En aquesta sentència es que reconeix la potestat municipal per regular en matèria de renous, però amb les limitacions de la normativa que li és d'aplicació: la Ley 37/2003 del Ruido i el Reial Decret 1367/2007 que la desenvolupa; el Real Decreto 212/2002 modificat pel Real Decreto 524/2006 y a la Llei de la Comunitat Autònoma 1/2007, sobre contaminació acústica. La sentència declara que és contrària als articles 9 i 48 de dita Llei 1/2007 la prohibició de tot tipus d'activitat constructiva per protegir contra la contaminació acústica, quan s'utilitzen les màquines i emissors recollits als reglaments estatals, encara que apunta que sí seria conforme a dret l'establiment d'una limitació horària.

- Sentència del TSJIB de 29/6/15 que va declarar conforme a dret l'Ordenança Municipal de l'Ajuntament de Calvià en els següents termes: *"El artículo 23.8 no vulnera el artículo 48.1 de la Ley Balear 1/2007, en cuanto este precepto permite la limitación de horario, no de cualquier actividad de obras y construcciones en la vía pública, sino sólo respecto de actuaciones especialmente ruidosas, definidas como aquellas obras en las que se utilice cierta maquinaria cuyo nivel de emisión sonora puede superar los límites establecidos, para una época del año, que se califica como estival (del 1 de mayo al 31 de octubre) y en ciertas zonas del municipio ubicadas en el perímetro declarado como "de gran afluencia turística"; "Esta limitación de horario de 10.30 a 13 horas de lunes a viernes para el empleo de la maquinaria mencionada, si bien supone una notable restricción de las horas en las que se puede hacer uso de estas herramientas, sin embargo no implica una prohibición del uso de las mismas, interdicción que sí vulneraría el artículo 6 del Real Decreto 212/2002 y el artículo 9.4 de la Ley Balear 1/2007"*.

- Sentència del TSJIB 5/4/16, per la que es va anular novament la modificació de l'Ordenança Municipal de l'Ajuntament Andratx en els següents termes: *"cabe la reglamentación de su uso en zonas que se consideren sensibles, esto es, cabe, como máximo -"incluso" dice la disposición- limitar las horas de funcionamiento, pero no es posible jurídicamente ir más allá, es decir, no cabe por tanto, como ya señalábamos en el sentencia nº 280/2012, la prohibición que ha implantado la Ordenanza Municipal impugnada distanciándose de lo recogido en el propio artículo 23. 3 de esa misma Ordenanza antes de que se operase la modificación aquí impugnada."*

Els preceptes esmentats en les referides sentències, als que necessàriament s'ha d'ajustar la regulació municipal dels renous i vibracions causats per obres i construccions, són els següents:

Ley 1/2007, de 16 de marzo, contra la contaminación acústica de las Illes Balears; Artículo 9 Niveles de perturbación. Normas generales(...)

4. Las ordenanzas municipales que se dicten al amparo de esta ley pueden modificar, en caso necesario y de forma motivada, la hora de inicio o finalización de dicho

período de tiempo que, en todo caso, no puede variar en más o en menos de dos horas de lo establecido en el punto anterior.

También pueden establecer períodos de tiempo diurnos y nocturnos distintos para la estación estival y la invernal, así como para determinados días festivos, siempre que las circunstancias particulares del municipio lo justifiquen.

En tal caso, la ordenanza municipal correspondiente concretará la duración tanto de los períodos de tiempo como de las estaciones y de los días festivos a los que son aplicables, no pudiendo variar en más o en menos de dos horas de lo establecido en el segundo punto de este artículo, y en ningún caso el período de tiempo nocturno puede ser inferior a ocho horas continuadas. Asimismo, tampoco pueden establecerse prohibiciones al desarrollo de actividades cuyos valores de emisión acústica se encuentren en los márgenes y en los horarios previstos en la presente ley y en su normativa de desarrollo.

Artículo 48

Trabajos en la vía pública, obras públicas y edificaciones

1. En los trabajos realizados en la vía pública, en los de obras públicas y en los de edificación, modificación, reparación o derribo se adoptarán las medidas oportunas para evitar que los ruidos y las vibraciones excedan de los niveles que se fijen para la zona respectiva.

En todo caso estos trabajos se ajustarán a las siguientes prescripciones:

a) En los casos en que, por razones técnicas y debidamente acreditadas por las personas interesadas, no es posible garantizar los niveles de ruido citados en el punto anterior, el ayuntamiento otorgará autorización expresa con limitación del horario en que se puede ejercer esta actividad, siempre con respeto a los principios de legalidad, proporcionalidad y la menor afectación posible de los derechos individuales. Mientras el ayuntamiento no haya delimitado las áreas acústicas, las condiciones de autorización se fijarán en función de la diferente sensibilidad acústica del área en la que se desarrolla dicha actividad.

b) El horario de trabajo se encontrará dentro del período diurno, según se define tal período en esta ley. Excepcionalmente y por razones acreditadas, se pueden autorizar trabajos, a realizar tanto en la vía pública como en la edificación, sin respetar el horario establecido de 22 a 8 horas. En cualquier caso, deben adoptarse las medidas y las precauciones necesarias para reducir al mínimo los niveles sonoros de perturbación de la tranquilidad ciudadana. La autorización que se otorgue por estas razones excepcionales no podrá aprobar actividades que, en conjunto, puedan producir ruidos y vibraciones superiores al 60% de los admisibles en el periodo diurno.

c) Cuando se trate de obras públicas desarrolladas por la comunidad autónoma o por algún consejo insular, el régimen de autorizaciones, inspección y control corresponde al titular de la obra en cuestión.

2. En las obras de reconocida urgencia y en los trabajos que se realicen por razones de seguridad o peligro, cuya demora puede ocasionar peligros de hundimiento, inundación, corrimiento, explosión o riesgos de naturaleza análoga, se puede autorizar, atendiendo a las circunstancias concurrentes, el uso de maquinaria y la realización de trabajos aunque comporten una emisión de ruidos mayor de la permitida para la respectiva zona, siempre procurando que el horario de trabajo con un mayor volumen de ruido ocasione las menores molestias posibles, y la necesaria protección de los trabajadores de acuerdo con las preceptivas normas de seguridad. En estas ocasiones, el ayuntamiento debe autorizarlas expresamente y debe determinar los valores límite de emisión que se deben cumplir de acuerdo con las circunstancias que concurran en cada caso.

Real Decreto 212/2002, de 22 de febrero, por el que se regulan las emisiones sonoras en el entorno debidas a determinadas máquinas de uso al aire libre.

Artículo 6. Libre circulación.

1. En territorio español no podrá prohibirse, limitarse ni impedirse la puesta en el mercado, la distribución o la puesta en servicio de las máquinas contempladas en el apartado 1 del artículo 2 que cumplan las disposiciones del presente Real Decreto, que lleven el marcado CE y la indicación del nivel de potencia acústica garantizado y que vayan acompañadas de una declaración CE de conformidad.

D'acord amb aquests preceptes i els criteris fixats en les sentències esmentades, es reconeix als Ajuntaments la competència per regular la realització d'obres mitjançant l'ordenança de renous, competència que es veu limitada per diversos factors a prendre en consideració en la redacció de les ordenances municipals:

- segons l'**activitat**. Es poden limitar actuacions especialment sorolloses, per les que s'utilitzi certa maquinaria amb nivells d'emissió sonora que puguin superar les limitacions legals, però no es pot limitar qualsevol activitat d'obres o construccions.

- **temporals**. Es poden establir limitacions horàries en un determinat període o temporada, però no prohibir actuacions durant tot aquest període.

- **zonificació**. Es poden establir limitacions per certes zones del municipi que tinguin especial sensibilitat als renous pels seus usos turístics, comercials o residencials.

D'acord amb l'exposat, en opinió dels signant, l'article 24 de l'actual Ordenança municipal d'Artà incompliria els criteris jurisprudencials del TSJIB, tota vegada que s'excedeix en les limitacions temporals i de les activitats, en prohibir "*cap tipus d'obra*", "*durant el període comprès entre l'1 de juliol i el 31 d'agost*". Aquesta controvèrsia ha estat plantejada en els darrers anys en l'aplicació de les ordenances a obres afectades i que han causat perjudicis als veïns.

Per aquest motiu es planteja la necessitat de modificar l'article 24 de L'ORDENANÇA MUNICIPAL DE PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I PER VIBRACIONS, per tal de donar compliment a aquests criteris i permetre la seva futura aplicació amb plena seguretat jurídica pels agents afectats i per la pròpia administració actuant.

Per procedir a la modificació, la nova redacció hauria de fixar les següents limitacions:

- **temporals**. Es podria preveure una fixació d'horaris de feines de la construcció per tot l'any; el que es pot fer amb una remissió a l'horari diürn indicat a l'article 7 de les ordenances (hivern de 7h a 19h, i estiu de 8h a 20h); o bé fixant uns horaris específics per aquestes tasques de dilluns a dissabte.

S'ha de preveure un període o temporada corresponent a aquesta limitació, a l'ordenança vigent: "*entre l'1 de juliol i el 31 d'agost*"; i també s'ha de preveure una limitació horària, fixant un horari de feina pel període i espai limitat, per exemple de dilluns a divendres de 10:30 a 13:30h.

- **zonificació**, fixant un àmbit d'aplicació de la limitació zones especialment sensibles als renous. A l'ordenança vigent es fixa: "*els nuclis turístics de la Colònia de Sant Pere, Montferrutx, s'Estanyol i San Pedro, en l'àmbit que té la classificació urbanística de sòl urbà, i en la zona de vianants del carrers de Ciutat i d'Antoni Blanes d'Artà*"

CONCLUSIÓ.

D'acord amb l'exposat, es proposa modificar l'Ordenança Municipal de prevenció de la contaminació acústica i per vibracions, substituït l'article 24 per un nou article amb la redacció següent:

“Article 24. Horaris de feina per a la realització de treballs a la via pública, obres i edificació.

Amb independència dels períodes horaris i excepcions prevists en els articles 7 i 8 de les presents ordenances, es fixa un horari de feina específic per la realització de treballs constructius a la via pública, obres i edificació en tot el municipi d'Artà: horari de feina comprès entre les 8 i les 18 hores els dies laborables de dilluns a divendres, i entre les 10 i les 18 hores els dissabtes.

Article 24 bis. Normes especials per als nuclis turístics de la Colònia de Sant Pere, Montferrutx, s'Estanyol, Betlem i San Pedro; i per la zona de vianants del carrers de Ciutat i d'Antoni Blanes del nucli d'Artà.

1. Amb independència de l'estricta compliment de les restants normes contingudes en les presents ordenances, i ateses les característiques d'especial sensibilitat acústica seu caràcter turístic-residencial dels nuclis de la Colònia de Sant Pere, Montferrutx, s'Estanyol i San Pedro, en l'àmbit que té la classificació urbanística de sòl urbà; i pel seu caràcter turístic-comercial en la zona de vianants del carrers de Ciutat i d'Antoni Blanes d'Artà; entre els dies 1 de juliol i 31 d'agost l'horari de feina estarà comprès entre les 10.30 i les 13.30 hores els dies laborables, de dilluns a divendres.

2. L'anterior prescripció de limitació horària només serà exigible a aquelles obres que, per la seva entitat o naturalesa, impliquen la utilització de medis mecànics o eines de feina que, per les seves pròpies característiques i, amb independència de la seva inclusió o no en els annexos del Reial decret 212/2002, de 22 de febrer, pel qual es regulen les emissions sonores en l'entorn degudes a determinades màquines d'ús a l'aire lliure, produeixen renous o vibracions molestes de difícil o impossible correcció, com poden ser martells pneumàtics, compressors, picadores, grues, excavadores, formigoneres, serres mecàniques, foradores, vehicles pesats i d'altres similars; ja que tots aquests emissors acústics tenen un nivell de potència acústica (Lw) molt superior als límits establerts en aquesta Ordenança, per la qual cosa es considera necessari establir mesures de prevenció de la contaminació acústica, d'acord amb el que preveu l'article 18 de la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del Renou i la disposició addicional única del Reial decret 212/2002, de 22 de febrer, pel qual es regulen les emissions sonores a l'entorn degudes a determinades màquines d'ús a l'aire lliure”.

Aquest és el parer dels que subscriuen, sense perjudici d'opinions millor fonamentades en dret.

Artà, 15 de gener de 2019.